

Liber

dei: quod neq; platiū est in sono: neq; cogitatio in similitudine soni: quod alicuius lingue esse necesse sit: sed q; omnia quibus significatur signa: pcedit: et gignitur de scientia que manet in animo: qm̄ eadem scientia intus dicitur sicuti est: simillima est em̄ visio cogitationis: visioni scientie. Nam qm̄ p sonu dicit: vel p aliquod corporeale signum: nō dicit sicuti est sed sicut pōt videri audiri ve per corpus. Sicut ergo qd̄ in noticia est: hoc est in verbo: tunc ē verū verbum et veritas: qualis expectat ab homine: vt qd̄ est in ista: hoc sit et in illo: qd̄ non est in ista: nō sit et in illo: hic agnoscit: est est: nō nō. Sic accedit quantū potest ista similitudo imaginis facte ad illam similitudinē imaginis nature: qua deus filius patri p omnia substantia liter similis p̄dicat. Animaduertenda est in h̄ enigmatē etiam ista verbi dei similitudo: qd̄ sicut de illo verbo dictum est. Omnia p ipm̄ facta sunt: vbi deus p ynigenitū verbum suum p̄dicatur yniversa fecisse. Ita hominis opera nulla sunt: que nō p̄us dicunt in corde. Unde scriptum est: In initium omnis operis verbum. Sed etiam hic cum verum verbum est: tunc ē initium boni operis. Verum autē verbum est cū de scientia bene operandi gignit: vt etiam ibi seruet: est est: nō nō: vt si est in ea scientia q̄ viuendum est: sit et in verbo p quod operandum est: si nō: nō: alioquin mendaciū erit verbum tale: nō veritas: et inde peccatū: nō opus rectum. Est et hec in ista similitudine verbi nostri similitudo verbi dei: quia potest esse verbum nostrum quod nō sequat opus: opus autem esse nō potest: nisi p̄cedat verbum. Sic et verbum dei potuit esse nulla existente creatura. Creatura vero nulla esse potest nisi p ipm̄ per quod facta sunt omnia. Ideoq; non deus pater: nō spiritus sanctus: nō ipsa trinitas: sed solus filius quod est verbum dei caro factum est: q̄uis trinitate faciente: vt sequente atq; imitante verbo nostro: eius exemplum recte viueremus: hoc est nullum habentes in verbi nostri vel p̄templatione vel operatione mendaciū. Verum hec huius imaginis est quādoq; futura perfectio. Ad hanc p̄sequendam nos erudit magister bonus fide xp̄iana: pietatisq; doctrina: vt reuelata facie: a legis velamine qd̄ est vmbra futurorū: gloriā dñi speculantes: p speculū sc̄zintuentes in eandem imaginē transformemur de gloriā in gloriā tanq; a dñi sp̄s: fm̄ supiorē de his verbis disputationem. Cū ergo hac transformatione ad p̄fectū fuerit hec imago renouata similes deo erim⁹ quoniā videbimus eū: nō p speculū sed sicuti

est: quod dicit apostolus paulus facie ad faciē. **Cor. 13**
Nūc vero in hoc speculo: in hoc enigmatē: in hac qualicūq; similitudine: quāta sit etiam difsimilitudo: quis potest explicare: attingam tñ aliqua vt valeo: quibus id possit aduerti.

Quantū distent a vera et p̄fecta similitudine dei: que in natura mentis vtrūq; deo similia reperiunt. **La. XII.**

Nūc ipsa scientia de q̄ veraciter cogitatio nostra format: quando q̄ scimus loquimur: qualis aut quāta pōt hōi p̄uēire: quālibet pitissimo atq; doctissimo exceptis em̄ q̄ in animū veniūt a sensibus corporis: in quibus tam multa aliter sunt q̄ videtur: vt eorū verisimilitudine nūmū p̄stipatus: sanus sibi esse videat qui insanit. Cū academia philosophia sic inualuit: vt de omnibus dubitans multo miserius insaniret. His ergo exceptis que a corporis sensibus in animū veniūt: quātū rerū remanet q̄ ita sciamus: sicut nos viuerē scimus: in quo p̄orsus nō metuemus: ne aliqua difsimilitudine forte fallamur qm̄ certū est etiam eum qui fallit viuerē. Nec in eis visis hec habent: que obijciunt extrinsecus: vt in eo sic fallatur oculus: quēadmodū fallit euz in aqua remus videt infractus: et nauigantibus turres moueri: et alia sexcenta que aliter sūt q̄ vident: quia nec p oculum carnis hoc cernit. Intima scientia est qua nos viuerē scimus: vbi ne illud quidem academicis dicere potest: fortasse dormis et nescis: et in somnis vides. Ista quippe somniantium simillima esse visis vigilantium quis ignorat? Sed q̄ certus est de vite sue scientia: nō in ea dicit: scio me vigilare: sed scio me viuerē: siue ergo dormiat siue vigilet: viuit. Nec in ea scientia per somnia falli potest quia et dormire et in somnis videre: viuentis est. Nec illud potest academicus aduersus istam scientiam dicere: furis fortassis et nescis: qz sanorū visis simillima sunt etiam visa furentium: sed q̄ furit viuit. Nec contra academicos dicit: scio me nō furere: sed scio me viuerē. Nunq; ergo falli nec mentiri pōt: q̄ se viuerē dixerit scire. Nūllē itaq; fallaciaz visorū genera obijciant ei qui dicit: scio me viuerē: nihil horū timebit: quādo et qui fallitur viuit. Sed si talia sola p̄tinent ad humanā scientiaz: p pauca sunt nisi qz in vno quoq; genere ita multiplicant vt nō soluz pauca nō sint: verū etiam reperiant per infinitū numerū tendere. Qui em̄ dicit: scio me viuerē: vniū aliquid scire se dicit. Proinde si dicat: scio me scire me viuerē: duo sunt iam: hoc vero quod scit hec duo: tercius scire est: sic potest addere

et quartū et quīntū: et innumerabilia si sufficiat. Sed quia innumerabile numerū vel cōphēdere singula addendo: vel dicere innumerabiliter nō pōt: hoc ipm certissime cōphēdit: ac dicit: et verū hoc eē et tā innūerabile: vt vere eius infinitū numerū nō possit cōphēdere ac dicere: hoc et i voluntate certa similiter aduertī pōt. **Quis** ē em̄ cui nō imprudenter respondeat: forte falleris: dicenti volo beatus eē. **Et** si dicat: scio me hoc velle: et hoc me scire scio: iam his duobus et tertium potest addere quod hec duo sciat: et quartum quod hec duo scire se sciat: et similiter in infinitū numerū pergere. **Item** si quispiā dicat: errare nolo: nōne siue erret siue non erret: errare tū eum nolle vix erit. **Quis** est quod huic non impudentissime dicat: forsitan falleris: cū pfecto vbi cūq; fallat falli se tū nolle nō fallit. **Et** si hoc scire se dicat addit quāntū vult reū numerū cognitarū: et numerū eē pspicit infinitū. **Qui** ei dicit nolo me falli: et hoc me nolle scio: et hoc me scire scio: iam et si non cōmoda locutio pōt hinc infinitū numerū ostendere. **Et** alia reperiunt quod aduersus academicos valeat: quod nihil ab homine sciri posse contendunt. **Sed** modus adhibendus ē: pferim quod in ope isto nō hoc suscepim. **Sūt** inde libri tres nri: p̄io nre p̄uersionis tpe scripti: quos quod potuerit et voluerit legere: lectosque intellexerit: nihil eū pfecto quod ab eis cōtra pceptionē veritatis argumenta multa inuenta sunt: p̄mouebunt. **Cū** em̄ duo sint genera reū quod sciunt: vnū eā quod p̄ sensus corpis p̄cipit animus: alterū eā quod p̄ seipm̄ multa illi philosophi garriverūt contra corpis sensus: animi autē quasdam firmissimas p̄ seipm̄ p̄ceptiones rerū verarū: quale illud eē quod dixi: scio me viuere: nequaquam in dubiū vocare potuerūt. **Sed** absit a nobis vt ea quod p̄ sensus corpis didicimus vera esse dubitemus: p̄ eos quod p̄ didicim⁹ celū et terrā: et ea quod in eis nota sūt nobis: quāntū ille quod et nos et ipa condidit: inotescere nobis voluit. **Absit** etiam vt scire nos negemus quod testimonio didicimus aliorū: alioquin esse nescim⁹ oceanum. **Nescimus** esse terras atque vrbes quas celeberrima fama cōmendat. **Nescim⁹** fuisse homines et opera eorum que historica lectio didicimus. **Nescimus** que quotidie vnde cūq; nunciant: et indicij consonis contestantibusque firmanē. **Postremo** nescimus in quibus locis vel ex quibus hominibus fuerimus exortī: quia hec omnia testimonijs credidimus aliorum. **Quod** si absurdissimū est dicere: nō solū nrorū: verū etiam et aliorū corporū sensus plurimum addidisse nre scientie confitendum est.

Hec igitur omnia et que p̄ seipm̄: et que p̄ sc̄sus sui corporis et que testimonijs aliorū p̄cepta scit animus human⁹: et b̄sauro memorie condita tenet: ex quibus gignit verbum verū: quod scimus loquimur: sed verbum ante omnē sonū ante omnē cogitationē soni. **Tunc** em̄ ē verbum simillimū rei note de qua gignit et imago eius: quoniam de visione scientie visio cogitationis exortitur: quod est verbum lingue nullius: verbum vix de re vera: nihil de suo habēs sed totū de illa scientia de qua nascit. **Hec** inter est quando id didicerit: qui quod scit loquitur: aliqui em̄ statim vt discit hoc dicit: duz tamen verbum sit vix: id est de rebus notis exortū.

De scientia dei patris cui nihil cuiusque creature iudicij conferatur.

Capitulum XIII.

Ed nunquid deus pater de quo natum est verbum de deo deus: nunquid ergo deus pater in ea sapientia quod ē ipse sibi: alia didicit per sensum corpis sui: alia p̄ seipsum. **Quis** hoc dicat: qui non animal rationale: sed supra animam rationale deū cogitat: quāntum ab eis cogitari potest qui eum omnibus animalibus et omnibus animis p̄ferunt: quāuis per speculū et in enigmate coniungendo videant: nondum facie ad faciem sicuri est. **Nū** quid deus pater ea ipsa que non per corpus: quod ē ei nullum: sed per seipm̄ scit: aliunde ab aliquo didicit: aut nuncijs vel testibus vt ea sciret indiguit. **Non** vtiq; **Ad** omnia quippe scienda que scit: sufficit sibi illa perfectio. **Habet** quidem nuncios: id est angelos: non tamen qui ei que nescit annunciant (non enim sunt vlla que nesciat sed bonū eorū est de operibus suis eius consulere veritate: et hoc est quod ei dicunt nonnulla nunciare: nō vt ipse ab eis discat: sed vt ab illo ipsi per verbum eius sine corporali sono: nunciant etiam quod voluerit ab eo missi ad quos voluerit: totū ab illo per verbum eius audientes: id est in eius veritate inuenientes: quid sibi faciendū: quid: quibus: et quādo nunciandū sit. **Nam** et nos oramus eum: nec tamē necessitates nostras docemus eū. **Houit** em̄ (ait verbum eius) pater vester quid vobis necessarium sit priusque petatis ab eo. **Rec** ista ex aliquo tempore cognouit vt nosset: sed futura omnia temporalia atque in eis etiā quid: et quando ab illo perituri fueramus: et quos et de quibus rebus vel exauditurus vel non exauditurus esset: sine initio ante p̄sciuit. **Uni**uersas autē creaturas suas et spirituales et corporales: non quia sunt ideo nouit: sed ideo sunt quia nouit. **Et**

Mat. 6.